

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА БЕЗПЕКИ ПРАЦІ

для здобувачів вищої освіти 2 курсу денної форми здобуття
освіти

Освітньої програми «Якість, стандартизація та сертифікація»

Спеціальності 073 «Менеджмент»

Галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧІ

КОВАЛЕНКО
Світлана
Миколаївна

професор
кафедри
менеджменту,
маркетингу та
забезпечення
якості у
фармації
доктор
фармацевтичних
наук, професор

svetlana_kovalenko77@ukr.net <https://mmf.nuph.edu.ua/kovalenko-svitlana-mikolaivna/>

1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу: Національний фармацевтичний університет, кафедра менеджменту, маркетингу та забезпечення якості у фармації

2. Адреса кафедри: 61140, м. Харків, вул. Заїківська, 18, тел.: (+38057) 771-81-47.

3. Веб-сайт кафедри: <http://quality.nuph.edu.ua/>

4. Консультації : відбуваються онлайн відповідно до графіку, який розміщено на сайті кафедри менеджменту, маркетингу та забезпечення якості у фармації (за посиланням <http://quality.nuph.edu.ua/>).

5. Анотація освітнього компонента: Освітній компонент є одним з вибірових в програмі підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності «Менеджмент» за освітньою програмою «Якість, стандартизація та сертифікація». В ньому детально розглядаються мета, принципи та положення системи управління охороною здоров'я та безпекою праці. Проаналізовані умови праці, розглянуті шкідливі умови праці за ступенем перевищення гігієнічних нормативів та вираженості змін в організмі працюючих. Розглядається нормативна база з питань охорони праці на підприємствах.

6. Мета викладання освітнього компонента: Метою вивчення освітнього компонента «Системи менеджменту охорони здоров'я та безпеки праці» є надання здобувачам вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок щодо застосування загальних принципів, підходів і методів проектування, розробки, впровадження, сертифікації та постійного удосконалення СМОЗіБП згідно із положеннями стандартів ISO серії 45001 та їх національних редакцій.

7. Компетентності відповідно до освітньої програми:

Soft-skills / Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами

ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 8. Здатність знаходити, обробляти

та аналізувати інформацію з різних джерел. ЗК 10. Здатність виносити та обґрунтовувати на основі фактичних даних пропозиції й рішення щодо удосконалення діяльності.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК): ФК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани. ФК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію; ФК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

8. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення. ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями. ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.

9. Статус освітнього компонента: вибіркова

10. Пререквізити освітнього компонента: «Методологія, методи та засоби управління якістю», «Стандартизація в сфері якості», «Системи управління якістю», «Аудит систем управління якістю», «Сертифікація та підтвердження відповідності».

11. Обсяг освітнього компонента: 3 кредита ЕКТС, 90 годин: 29 годин аудиторних занять, з них – 9 годин лекцій, 20 годин – практичних занять; 61 години самостійної роботи.

12. Організація навчання:

Методи навчання:

- *пояснювальний (інформаційно-репродуктивний) метод:* Lecture-based learning – лекції, відео-матеріали;
- *репродуктивний метод:* традиційні практичні заняття;
- *частково-пошуковий метод:* Game-based learning – ігрові методи навчання (ділові ігри); Team-based learning – метод роботи в малих групах;

Зміст освітнього компонента:

Змістовий модуль 1. «Концептуальні засади експертизи якості продукції. Загальні відомості про проведення експертизи якості продукції.»

Тема 1. Огляд стандартів ДСТУ ISO 45001:2019 огляд структури, аналіз сфери і умов застосування стандарту. Основні терміни та визначення.

Тема 2. Нормативно-регуляторна база з питань охорони здоров'я та безпеки праці в Україні.

Тема 3. Аналіз вимог стандарту ДСТУ ISO 45001:2018 щодо середовища організації та лідерства. Загальні вимоги до системи менеджменту ОЗіБП. Політика та цілі у в сфері ОЗіБП.

Тема 4. Аналіз вимог стандарту ISO 45001 щодо управління документацією та записами в межах системи менеджменту охорони здоров'я та безпеки праці. Управління процесами з аутсорсингу.

Тема 5. Ключові елементи впровадження системи менеджменту охорони здоров'я та безпеки праці відповідно вимогам ДСТУ ISO 45001:2019.

Тема 6. Аналіз вимог стандарту ISO 45001 щодо оперативного планування, закупівель. Готовність до надзвичайних ситуацій. Оцінювання дотримання відповідності. Оцінювання показників діяльності.

Тема 7. Аналіз вимог стандарту ISO 45001 щодо оперативного планування, закупівель. Готовність до надзвичайних ситуацій. Розробка ПЛАСів. Розслідування інцидентів.

Тема 8. Аналіз вимог стандарту ISO 45001 щодо моніторингу, вимірювання, аналізу та оцінки дієвості СМОЗіБП. Формування показників результативності процесів СМОЗіБП.

Тема 9. Аналіз вимог стандарту ISO 45001 щодо унеможливлення небезпек та зниження ризиків у сфері ОЗіБП. Готовність до аварійних ситуацій та реагування на них.

Організація самостійної роботи:

Самостійна робота включає в себе підготовку презентацій до тем 4, 7 освітньої компоненти, які не увійшли до аудиторних занять з метою закріплення теоретичного матеріалу.

13. Види та форми контролю:

Види та форми контролю:*Поточний контроль:*

Контроль знань на кожному занятті: усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач.

Контроль змістових модулів: складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач

Умови допуску до контролю змістових модулів: наявність мінімальної кількості балів за заняття змістового модулю, за контроль змістового модулю 1.

Семестровий контроль:

Форма семестрового контролю: семестровий залік

Умови допуску до семестрового контролю:

поточний рейтинг більше 60 балів, наявність мінімальної кількості балів за контроль змістового модулю 1, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

14. Система оцінювання з освітнього компонента:**Оцінювання засвоєння тем освітнього компонента під час занять:**

Номер теми освітнього компонента	Максимальна кількість балів за тему	Розподіл максимальної кількості балів за тему за видами робіт	Види робіт, за які здобувач отримує бали
Змістовий модуль 1			
Тема 1.	9	3	Практичне завдання
		3	Ситуаційні завдання
		3	Практичне завдання
Тема 2.	9	3	Ситуаційні завдання
		3	Ситуаційні завдання
		3	Практичне завдання
Тема 3.	9	4	Практичне завдання
		5	Ситуаційні завдання
Тема 4.	9	4	Практичне завдання
		5	Презентація
Тема 5.	9	3	Практичне завдання
		3	Ситуаційні завдання
		3	Практичне завдання
Тема 6.	9	3	Практичне завдання
		3	Ситуаційні завдання
		3	Практичне завдання
Тема 7.	9	4	Практичне завдання
		5	Презентація
Тема 8.	9	9	Практичне завдання
Тема 9.	10	4	Ситуаційні завдання
		5	Практичне завдання
Всього балів за поточний контроль 1:		81	
Всього балів за змістовий модуль 1:		19	
Всього балів за модуль:		100	

Вивчення освітнього компонента здобувачами вищої освіти можливе за допомогою неформальної освіти. Замість виконання видів робіт з теми 2 освітнього компонента може зараховуватись проходження онлайн-курсу на платформі PROMETHEUS (онлайн-курс «Як знайти роботу під час війни» , <https://prometheus.org.ua/blog/topcoursesprometheus/>) (за наявності відповідного документу про його закінчення, надання копії викладачу).

Замість виконання видів робіт з будь-якої теми освітнього компонента можуть зараховуватись такі види робіт здобувача вищої освіти:

– участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, вебінарах з теми освітнього компонента (з підготовкою есе, тез доповідей, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено програмою заходу, або тезами доповідей, або відповідним сертифікатом);

– участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з теми освітнього компонента (в розробці анкетних форм, проведенні експериментальних досліджень, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Оцінювання здобувачів за видами робіт під час занять:

<i>Види робіт, за які здобувач отримує бали</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
відповіді на теоретичні питання	47
вирішення ситуаційних завдань	24
Презентація (самостійна робота)	10
<i>Всього балів:</i>	<i>81</i>

Оцінювання під час контролю змістових модулів:

<i>Види робіт, за які здобувач отримує бали</i>	<i>Розподіл максимальної кількості балів за контроль змістового модуля за видами робіт</i>	<i>Максимальна кількість балів за контроль змістового модуля</i>
<i>Змістовий модуль 1</i>		
відповіді на теоретичні питання	14	
виконання практичного завдання	5	
<i>Всього балів за контроль змістового модулю:</i>		<i>19</i>

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти:

під час поточного контролю: 10 балів: 5 балів - підготовка презентації (теми 4 та 7).

під час контролю змістового модуля 1: білети до змістового модуля 1 включають теоретичні питання

Шкала оцінювання семестрового заліку:

При вивченні освітнього компонента застосовується декілька шкал оцінювання: 100-бальна шкала, недиференційована («зараховано», «не зараховано») двобальна шкала та рейтингова шкала ECTS. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно таблиці.

<i>Сума балів за 100-бальною шкалою</i>	<i>Шкала ECTS</i>	<i>Оцінка за недиференційованою шкалою</i>
90-100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано
1-34	F	

15. Політики освітнього компонента:

Політика освітньої компоненти («правила гри») визначається вимогами кафедри до здобувача вищої освіти при вивченні освітньої компоненти щодо академічної доброчесності, щодо відвідування занять, щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості, щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій) тощо. Так, *політика щодо академічної доброчесності* ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ» (<https://nuph.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>). Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання студентами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» ([https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2018/09/pol-a2.2-10-182_polozhennja-pro-vidpracjuvannja-propushhenih-zanjat-ta-porjadok-likvidacii-akademichnoi-riznici-1.pdf](https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2018/09/pol-a2.2-10-182_polozhennja-pro-vidpracjuvannja-propushhenih-zanjat-ta-porjadok-likvidacii-akademichnoi-riznici-v-navchalnih-planah-u-nfau.pdf)) згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2.-32-031_polozhennja-pro-porjadok-ocinjuvannja-rezultativ-navchannja-zvo-u-nfau-red.05-2022.pdf). Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2016/12/pol-a2.2-38-050_polozhennja-pro-oskarzhennja-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolju-znan-zdobuvachami-vishhoi-osviti-u-nfau-red.01-2021.pdf).

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.3-32-208_polozhennja-pro-porjadok-viznannja-rezultativ-navchannja-otrimanih-shljahom-neformalnoi-ta-informalnoi-osviti-red.02-2022.pdf). Для оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача вищої освіти атестаційна комісія визначає обсяг і методи демонстрації та вимірювання цих результатів навчання з урахуванням їх змісту та можливої специфіки. Методи демонстрації та вимірювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника можуть відрізнятися від методів, які застосовуються для здобувачів освіти в рамках відповідної освітньої програми, водночас вони повинні забезпечувати змістову валідність оцінювання. Атестаційна комісія приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою.

16. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього компонента:

Обов'язкова література	1. Системи управління охороною здоров'я та безпекою праці : ДСТУ ISO 45001:2019 (ISO 45001:2018, IDT) – К. : ДП «УкрНДНЦ», 2020. – 31 с. – (Національний стандарт України). 2. Системи управління якістю. Вимоги (ISO 9001:2015, IDT) : ДСТУ ISO 9001:2015. – [На заміну ДСТУ ISO 9001:2009]. – К. : ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 24 с. – (Національний стандарт України) 3. Державне управління охороною праці. Монографія / К. Н.Ткачук, Д. В. Зеркалов, К. К. Ткачук, Ю. О. Полукаров. – Київ: Основа, 2013. – 348 с. 4. Зеркалов Д. В. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці. Навчальний посібник / Д. В. Зеркалов. – Київ: Основа, 2016. – 267 с 5. Охорона праці в Україні: проблеми, досвід, перспективи / Л. В. Романів, І. Б. Бабух // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. – 2014. – Вип. 4. – С. 222-228. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2014_4_28 6. Вимоги стандарту ISO 45001:2018 і рекомендації щодо їх впровадження в системи управління охороною здоров'я і безпекою праці: Навчальний посібник / За ред. проф. МІМ-Київ, д.т.н. В.А. Цопи // На допомогу спеціалісту з охорони праці. Додаток до журналу «Охорона праці». - 2018. - 8(290). С. 5-59 7. Safety and health at work [Electronic resource] – Mode of access: https://www.ilo.org/global/topics/safety-andhealth-at-work/lang--en/index.htm. Системи управління якістю. Вимоги (ISO 9001:2015, IDT) : ДСТУ ISO 9001:2015. – [На заміну ДСТУ ISO 9001:2009; чинний від 2016-07-01]. – К. : ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 24 с. – (Національний стандарт України).
Додаткова література для поглибленого вивчення освітньої компоненти	1. Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів (ISO 9000:2015, IDT) : ДСТУ ISO 9000:2015. – [На заміну ДСТУ ISO 9000:2007; чинний від 2016-07-01]. – К. : ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 28 с. – (Національний стандарт України). 2. Гогіташвілі Г. Г., Карчевські Є.-Т., Лапін В. М. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами: Навч. посіб. — К.: Знання, 2007. — 367 с. 3. Жидецький В. Ц. Основи охорони праці [Текст]: підруч. / В. Ц. Жидецький. — 3-тє вид., перероб. і доп. — Львів : Укр. акад. друкарства, 2006. — 336 с. — ISBN 966-8013-11-5. 4. Основи охорони праці в підрозділах МНС України: навч. посіб. / В. А. Батлук, Б. О. Білінський, В. В. Ковалишин, О. Л. Мірус ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України. — Л. : Афіша, 2011. — 505, [3] с. : іл. — Бібліогр.: с. 503—505 (31 назва). — ISBN 978-966-325-157-8. 5. Охорона праці: Навч. посіб. / Я. І. Бедрій, Є. О. Геврик, І. Я. Кіт, О. С. Мурін, В. М. Єнкало; ред.: Є. О. Геврик; Укр. держ. лісотехн. ун-т. — Л., 2000. — 280 с. — Бібліогр.: с. 277—279. 6. Охорона праці (лісопаркове господарство): навч. посіб. / І. А. Березовецька, І. О. Трунова, А. П. Березовецький, І. П. Пістун. — Л. : Ліга-Прес, 2012. — 496 с. : іл. — Бібліогр.: с. 479—489 (153 назви). — ISBN 978-966-397-133-5. 7. Пістун І. П та ін. Охорона праці (Законодавство. Організація роботи): навчальний посібник / Пістун І. П.,

	Березовецька О. Г., Трунова І. О. — Львів: Тріада плюс, 2010. — 648 с. Коваленко С.М. Актуальність впровадження положень ДСТУ ISO 45001:2019 з метою поліпшення діяльності підприємства./С.М. Коваленко, К.І. Варвалюк// Матер. Х наук.-практ. internet – конф. з міжн. участю «Актуальні проблеми розвитку галузевої економіки та логістики».- Харків, 2022. - С. 236-237.
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітньої компоненти	1. Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року : закон України від 28.02.2019 №2697-VIII // Відомості Верховної Ради. – 2019. – № 16. – ст. 8. 2. Офіційний сайт міжнародної організації зі стандартизації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.iso.org. 3. Сайт кафедри управління та забезпечення якості НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://quality.nuph.edu.ua/. 4. Про захист прав споживачів [Електронний ресурс]: Закон від 12.05.1991 № 1023-XII / Верховна Рада України. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1023-12. 5. Офіційний сайт Верховної ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua 6. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.me.gov.ua 7. Офіційний сайт урядового порталу Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.kmu.gov.ua 8.
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=3388

17. Матеріально-технічне та програмне забезпечення освітнього компонента:

Технічне забезпечення – комп'ютер, відеокамера, мультимедійний проектор, екран.

Програмне забезпечення: Microsoft Word, Excel, Power Point, Acrobat rider, Google Workspace for Education Standard, ZOOM, MOODLE.